

خروج امارات از یمن یا فرار از جنگ انصارالله؟

عبدالباری عطوان: سال ۱۹۹۳ نیروهای وابسته به «محمد فرح عیدید» رهبر شورشیان سومالی توانستند یک بالگرد آمریکایی را سرنگون کنند و اجساد ۱۷ نظامی را که در این بالگرد بودند مثله کردند؛ مساله‌ای که باعث شد فرماندهی مرکزی آمریکا همه نیروهای خود را از سومالی خارج کند و شکست خورده از این کشور فرار کند. دولت آمریکا آن زمان به صورت دوپهلو ایران را به دست داشتن در این حادثه متهم و تلاش کرد کشورهای خلیج فارس و در راس آنها امارات را علیه این کشور تحریک کند.
شیخ زاید بن‌سلطان، حاکم ابوظبی و بنیانگذار امارات، قاطعانه با هرگونه رویارویی سیاسی، نظامی یا رسانه‌ای در این زمینه مخالفت کرد و به فرستاده آمریکا که در این باره با او (شیخ زاید) صحبت کرده بود، گفت به آمریکایی‌ها اعتماد ندارد، به همین سبب وارد هیچ گونه درگیری با ایران نمی‌شود، زیرا همان‌گونه که آمریکا ۲ بار از سومالی فرار کرد، شاید از خلیج فارس هم فرار کند و در آن صورت کشورهای خلیج فارس در برابر ایرانی قوی و در یک جنگ ویرانگر خود را تنها می‌بینند. در سایه تنش‌های فزاینده کنونی در منطقه و تلاش‌های آمریکا برای وارد کردن عربستان و امارات به جنگ نفتکش‌ها که ممکن است به جنگی تمام عیار تبدیل شود که نخستین قربانیان آن کشورهای حاشیه خلیج فارس هستند، موضع حکیمانه شیخ زاید را به یاد آوردم. اگر شیخ زاید اکنون زنده بود، برای جنگ با یمن وارد ائتلاف عربستان و آمریکا نمی‌شد؛ جنگی که حدود ۵ سال است ادامه دارد و عنوان اصلی آن نیز مبارزه با نفوذ ایران است. طی این ۵ سال نرفته‌ها دامنه جنگ یمن کوچک نشده، بلکه گسترده‌تر هم شده است، به همین سبب معتقدم اگر گزارش‌های خبری درباره خروج تدریجی نیروهای اماراتی از یمن درست باشد، نشان‌دهنده این است که امارات می‌خواهد خسارت‌های خود را کم کند، هرچند این کار دیرهنگام باشد. آنچه برخی جوانب این بازارآبی راهبردی را نشان می‌دهد، این است که امارات مستقیماً ایران را به دست داشتن در انفجار ۶ نفتکش متهم نکرد و علاوه بر این اعلام کرد نفتکشی که سیاه ایران آن را توقیف کرده، متعلق به امارات نیست. از میزان دقت گزارش‌ها درباره خروج نیروهای اماراتی از یمن اطلاعی نداریم، زیرا محمد الجوفی، رئیس کمیته عالی انقلاب یمن در گفت‌وگوی تلفنی با ما گفت نیروهای اماراتی همچنان در یمن هستند و آنچه رخ داده بازارآبی تیرها و تغییر ساختار آنهاست. در صورتی که منابع غربی تأکید کردند خروج نیروهای اماراتی از یمن عملاً و به شکل تدریجی شروع شده است، زیرا امارات می‌خواهد بر جنوب متمرکز باشد؛ جایی که بیش از ۹۰ هزار نظامی را آموزش داده و مسلح کرده است و دیگر نمی‌خواهد در رویارویی با حوثی‌ها (جنبش انصارالله) در شمال هیچ‌گونه نقشی ایفا کند. موشک‌های بالستیک و پهپادهای متعلق به انصارالله اکثر ناگوییهم همه اکثر فرودگاه‌های عربستان در جنوب را هدف قرار داده و صدماتی به هوایی را در جنوب عربستان تعطیل کرد. این مساله نقش مهمی در تصمیم اسارات برای عقب‌نشینی از جنگ یمن ایفا کرد و کفه ترازوی جناح مخالف جنگ را در صحنه سیاسی امارات سنگین کرد. به گفته یک منبع بلندپایه اماراتی این جناح مخالف اجزات‌تر و صدماتی‌بلندتر شده، بویژه در امارت‌هایی مانند دوبی، شارجه و رأس‌الخیمه. این منبع به نقل از منابع نزدیک به شیخ محمد بن راشد، حاکم دوبی و نخست‌وزیر امارات گفت دوبی نمی‌تواند حتی سقوط یک موشک در فرودگاه خود را تحمل کند، بویژه در این برهه از زمان که اقتصاد آن از رکودی آشکار رنج می‌برد و سود شرکت هواپیمایی دوبی در مقایسه با سال گذشته ۶۰ درصد کاهش یافته و شاید در سال آینده هیچ سودی نداشته باشد و سود بخش مسکن هم دست‌کم بیش از ۵۰ درصد کاهش یافته است. این منبع به نقل از شیخ بن راشد که با هرگونه رویارویی نظامی یا تنش‌زایی با ایران درباره جزایر سه‌گانه مخالف است، گفت: علاقه‌نا نیست برای بازپس‌گیری ۱۳ کیلومتر جزایر- صخره‌ای وارد رویارویی شویم و همه این- دستاوردهای اقتصادی و عمرانی گسترده را قربانی کنیم. منبع اماراتی مذکور به نقل از منابع نزدیک به شیخ بن راشد افزود: آمریکایی‌ها شاید در رویارویی احتمالی با ایران پیروز شوند اما ابوظبی- و دوبی کاملاً ویران خواهند شد. خالد بن‌سلمان، معاون وزیر دفاع عربستان، ۲ روز پیش در دیدار با «مبارتین گریفیتس» فرستاده سازمان ملل به یمن، تأکید کرد درباره بحران یمن، اولویت با راه‌حل سیاسی است اما او به شرط‌های این- راه‌حل و نحوه دستیابی به آن و خروج از باتلاق یمن اشاره نکرد. مساله قابل توجه این است که دیدارهای فرماندهان سعودی و اماراتی در هفته‌های اخیر کم شده است.

اصلاح چوگان سینیلی: خودسوزی یک پیرمرد کراهی مقابل سفارت ژاپن در سئول، نقطه عطفی است بر تنش سیاسی- تجاری ۲ متحد نظامی آمریکا در شرق آسیا و نشانه‌ای از آنکه یکی از آنها در حال لیز خوردن از چنگ آمریکاست. روز گذشته پلیس پایتخت کره‌جنوبی اعلام کرد مرد ۷۸ ساله‌ای که در ساعات صبح جمعه به وقت محلی خود را در نزدیکی سفارت ژاپن به آتش کشیده بود، در گذشته است. بر این اساس، نام او کیم بوده و قبل از خودسوزی به یکی از اشنایان خود گفته به دلیل انزجاری که از ژاپن دارد می‌خواهد خودسوزی کند.البته این احساس تنفر از ژاپنی‌ها از دست‌کم یک قرن پیش و اشغال شبه‌جزیره کره توسط امپراتوری مدرن ژاپن- در میان کراهی‌های چه شمالی و چه جنوبی به یادگار مانده

است، چنانکه پیش از خودسوزی این پیرمرد نیز روز پنجشنبه تظاهراتی ضدژاپنی در همان جا برپا شده بود. بحران میان توکیو و سئول از بهار امسال دوباره اوج گرفت. ژاپن و بخش جنوبی شبه‌جزیره کره، اگرچه طی ۶ دهه گذشته با زور نظامی آمریکا همگرایی سیاسی و سپس اقتصادی قابل توجهی داشتند و حتی موقتاً با به فراموشی سپردن تاریخ مشترک تیره و تارشان در سال ۲۰۰۲ جام‌جهانی فوتبال را مشترک‌اپرگزار کردند اما تقریباً از یک دهه پیش بود که کراهی‌ها که به انتکای قدرت اقتصادی نوظهور خود به دنبال هویت‌یابی هستند، رفته‌رفته پرونده جنایت‌های سامورایی‌ها در نیمه اول قرن بیستم میلادی را از بایگانی درآوردند. جرقه تنش‌ی که به مخاصمه فعلی در روابط ۲ کشور انجامید بهار امسال، تنها ۲ روز پس از بازگشت رئیس‌جمهور کره از اجلاس گروه ۲۰ کیوتو ژاپن و فردای نخستین دیدار دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا از منطقه مرزی ۲ کره، زده شد. دادگاه عالی کره‌جنوبی در سالگرد اشغال کره توسط امپراتوری میجی، رأیی مقدماتی مبنی بر لزوم پرداخت غرامت از سوی ۲ شرکت ژاپنی به دلیل مجبور کردن شهروندان کراهی به کار اجباری در خلال استعمار این شبه‌جزیره در سال‌های ۱۹۱۰ تا ۱۹۴۵ را تأیید کرد؛ کراهی‌هایی که حالا دولت‌های جمهوری کره و جمهوری خلق کره در شمال و جنوب شبه‌جزیره قیمومت آنان را برعهده دارند. گزارش‌های مختلفی وجود دارد که امپراتوری ژاپن در آن سال‌ها چند میلیون کراهی و چینی (منچوری) را قتل‌عام کرده است.

این رای مقدماتی که پاییز پارسال صادر شده بود، مشخصاً مفاد معاهده حل اختلاف ۱۹۶۵ بین ۲ کشور را که بر مبنای آن طرف کراهی از شکایت خود درباره بیگاری گرفتن از اسرای کراهی در کارخانه‌ها به شکلی غیرانسانی و همچنین برده‌داری جنسی زنان کراهی در دوران ۳۵ ساله اشغال صرف‌نظر می‌کرد، مجدداً مطرح کرد. کره‌جنوبی گفته‌اند که اختلافات ۲ کشور با امضای معاهده ۱۹۶۵ با قیمومت آمریکا که باعث ازسرگیری روابط دیپلماتیک بین ۲ ساحل دریای ژاپن شد، رفع شده و حکم اخیر وجهتی ندارد اما عجیب آنکه جامعه کره بشدت از این حکم استقبال کرده است. بر این اساس، ۲ شرکت بزرگ ژاپنی یعنی «تییون استیل» و «سومیتون» به پرداخت غرامتی معادل ۱۰۰ میلیون وون کره‌جنوبی (۸۸ هزار دلار) محکوم شده‌اند.

از نظر برخی کارشناسان تاریخ سیاسی، درخواست غرامت سئول به منزله باز کردن جعبه پاندورا بود، چرا که حالا مجموعه‌ای از اختلافات قدیمی در هم آمیخته با رقابت‌های دوران جدید بویژه در زمینه فناوری و تجارت، از شکاف به‌وجود

آمده در ۲ سوی دریای ژاپن سر باز می‌کند. حالا حتی پای آمریکا و سازمان تجارت جهانی هم به ماجرا باز شده است و بعید نیست که این تحولات به نزدیک شدن بیشتر ۲ کره و خروج سئول از پیمان‌های امنیتی و تجاری با واشنگتن منتهی شود که متحد اصلی ژاپن در منطقه شرق آسیا و پاسیفیک است. همه اینها به معنای پیچیده‌تر شدن کلاف سر در گم بحران شبه‌جزیره کره برای آمریکایی‌هاست.

■ نفرت و فناوری

از همان ابتدا که دادگاه کره‌جنوبی خواهان غرامت شد، قابل حدس بود که ژاپنی‌ها نیز بیکار نخواهند نشست و دست به اقدام متقابل خواهند زد. نرفته‌ها آب شینزو، نخست‌وزیر ژاپن با قاطعیت اعلام کرد، از ۲ شرکت مورد شکایت حمایت خواهد کرد بلکه دولت او نیز دهم تیرماه اعلام کرد که محدودیت‌های بیشتری را بر صادرات مواد تولیدی نیمه‌رسانا، صفحه‌های نمایش ال‌ای‌دی ارگانیک و سایر محصولات با فناوری بالا به کره‌جنوبی اعمال خواهد کرد. اگرچه وزارت تجارت ژاپن این تصمیم را واکنش به ایجاد یک وضعیت نامناسب از سوی طرف مقابل خواند اما در حقیقت باعث اختلال در چشم‌انداز زنجیره تولید بسیاری از محصولات دیجیتالی از جمله تلفن همراه در بازار بزرگ آسیا شد. سئول بلافاصله سفیر ژاپن را فراخواند و اعلام کرد که ایجاد محدودیت توکیو در صادرات مواد اولیه صنایع دیجیتالی تنها موضع قانونی کراهی‌ها مبنی بر سوءاستفاده امپراتوری آفتاب تابان از قوانین تجارت بین‌الملل از یک قرن پیش تا امروز را اثبات می‌کند. پس از آن هیات‌هایی از وزارتخانه‌های تجارت ۲ کشور مامور مذاکره برای حل‌وفصل اختلافات شدند اما آتش اختلافات داخلی به سرعت به جوامع ۲ کشور کشیده شده که سابقه بدی از نفرت متقابل دارند. حال با پدید آمدن مطالبات اجتماعی، چالش وارد فازی سیاسی شده است، در نتیجه آبه و همتای کراهی‌اش مون‌جائه این، نمی‌خواهند با پس کشیده و آرای ملی‌گرایان ۲ کشور را از دست بدهند. پس آنها هم به نوبه خود به آتش این اختلاف دامن زدند.

از یک طرف «تیتسو ساینتو» یکی از مقامات ارشد حزب حاکم کومیتو در ژاپن، کره‌جنوبی را تلویحاً متهم کرد که قطعات فناوریانه وارداتی از این کشور را در مواردی در اختیار کره شمالی گذاشته تا جایی که این قطعات در صادرات نظامی پیونگ‌یانگ به دیگر کشورهای دیده شده است. او کره‌جنوبی را «شریک نامطمئن» خواند که امنیت ملی ژاپن را با حمایت پنهانی از تهدیدگر این جزیره به خطر انداخته است. در مقابل مون جائه این، اتهام‌زنی به سئول درباره نقض تحریم‌ها علیه کره شمالی بدون هیچ مدرک رسمی را اقدامی علیه دوستی و قدیمی در هم آمیخته با رقابت‌های دوران جدید بویژه در زمینه فناوری و تجارت، از شکاف به‌وجود

آمده در ۲ سوی دریای ژاپن سر باز می‌کند. حالا حتی پای آمریکا و سازمان تجارت جهانی هم به ماجرا باز شده است و بعید نیست که این تحولات به نزدیک شدن بیشتر ۲ کره و خروج سئول از پیمان‌های امنیتی و تجاری با واشنگتن منتهی شود که متحد اصلی ژاپن در منطقه شرق آسیا و پاسیفیک است. همه اینها به معنای پیچیده‌تر شدن کلاف سر در گم بحران شبه‌جزیره کره برای آمریکایی‌هاست.

■ نفرت و فناوری

از همان ابتدا که دادگاه کره‌جنوبی خواهان غرامت شد، قابل حدس بود که ژاپنی‌ها نیز بیکار نخواهند نشست و دست به اقدام متقابل خواهند زد. نرفته‌ها آب شینزو، نخست‌وزیر ژاپن با قاطعیت اعلام کرد، از ۲ شرکت مورد شکایت حمایت خواهد کرد بلکه دولت او نیز دهم تیرماه اعلام کرد که محدودیت‌های بیشتری را بر صادرات مواد تولیدی نیمه‌رسانا، صفحه‌های نمایش ال‌ای‌دی ارگانیک و سایر محصولات با فناوری بالا به کره‌جنوبی اعمال خواهد کرد. اگرچه وزارت تجارت ژاپن این تصمیم را واکنش به ایجاد یک وضعیت نامناسب از سوی طرف مقابل خواند اما در حقیقت باعث اختلال در چشم‌انداز زنجیره تولید بسیاری از محصولات دیجیتالی از جمله تلفن همراه در بازار بزرگ آسیا شد. سئول بلافاصله سفیر ژاپن را فراخواند و اعلام کرد که ایجاد محدودیت توکیو در صادرات مواد اولیه صنایع دیجیتالی تنها موضع قانونی کراهی‌ها مبنی بر سوءاستفاده امپراتوری آفتاب تابان از قوانین تجارت بین‌الملل از یک قرن پیش تا امروز را اثبات می‌کند. پس از آن هیات‌هایی از وزارتخانه‌های تجارت ۲ کشور مامور مذاکره برای حل‌وفصل اختلافات شدند اما آتش اختلافات داخلی به سرعت به جوامع ۲ کشور کشیده شده که سابقه بدی از نفرت متقابل دارند. حال با پدید آمدن مطالبات اجتماعی، چالش وارد فازی سیاسی شده است، در نتیجه آبه و همتای کراهی‌اش مون‌جائه این، نمی‌خواهند با پس کشیده و آرای ملی‌گرایان ۲ کشور را از دست بدهند. پس آنها هم به نوبه خود به آتش این اختلاف دامن زدند.

از یک طرف «تیتسو ساینتو» یکی از مقامات ارشد حزب حاکم کومیتو در ژاپن، کره‌جنوبی را تلویحاً متهم کرد که قطعات فناوریانه وارداتی از این کشور را در مواردی در اختیار کره شمالی گذاشته تا جایی که این قطعات در صادرات نظامی پیونگ‌یانگ به دیگر کشورهای دیده شده است. او کره‌جنوبی را «شریک نامطمئن» خواند که امنیت ملی ژاپن را با حمایت پنهانی از تهدیدگر این جزیره به خطر انداخته است. در مقابل مون جائه این، اتهام‌زنی به سئول درباره نقض تحریم‌ها علیه کره شمالی بدون هیچ مدرک رسمی را اقدامی علیه دوستی و قدیمی در هم آمیخته با رقابت‌های دوران جدید بویژه در زمینه فناوری و تجارت، از شکاف به‌وجود

مردم سئول با تظاهرات مقابل سفارت ژاپن، خواهان تحریم کالاهای ژاپنی شدند

کره از چنگ آمریکا لیز می‌خورد

و دست او را در دسیسه‌چینی با رهبران چین و کره‌شمالی باز گذارده‌اند. در حقیقت از ماه پیش که شی جین پینگ، رئیس‌جمهور خلق چین در سفر تاریخی و در میان استقبالی باشکوه وارد کره‌شمالی شد، اژدهای زرد ورود یک‌طرفه خود برای حل بحران کره هسته‌ای را اعلام کرده بود اما به شیوه خاص خود چنین.

ورود مستقیم آقای شی به مسائل شبه‌جزیره کره، چراغ سبزی به ۲ همسایه سابقاً متخاصم شمالی و جنوبی بود که از این پس می‌توانند روی قدرت هژمونیک و توان اقتصادی جهان حاضر تر کیه میزبان سامانه دفاع برابر ارشد خود حساب ویزه‌ای باز کنند. این فرصتی طلایی برای کره‌جنوبی هم هست تا به عنوان مهم‌ترین شریک چین در زمینه فناوری، به عنوان اولین کشور جهان، زیرساخت و اینترنت نسل پنجم (5G) را که سلاح راهبردی چینی‌ها در مقابل رقبای بین‌المللی‌شان بویژه آمریکاست، از همسایه بزرگ خود دریافت کنند. سامسونگ، بزرگ‌ترین تولیدکننده گوشی‌ها و تبلت‌های هوشمند در جهان همان قدر که از تحریم مواد حساس لازم در صنایع پیشرفته‌دیجیتالی از جمله هیدروژن فلوراید توسط ژاپن آسیب دیده، از شراکت با چینی‌ها در پروژه G5 سودی کلان می‌برد و مشخص است که در این صورت جهت‌گیری بازار کره به کدام سمت خواهد بود. به نوشته روزنامه کوری‌یا جون گانگ، روسیه هم به نوبه خود وارد بحران مضاعف شبه‌جزیره کره شده و به سئول پیغام داده که برای تأمین مواد حساس آمادگی دارد.

■ شبه رقب کره

ژاپن می‌تواند نخستین بازنده این تحول فناوریانه باشد، چرا که جایگاه برتر خود در آسیا و جهان را به همسایگانش واگذار خواهد کرد. اتفاقات ۲ روز گذشته، وحشت ژاپن و واماندگی آمریکا را در پی داشته است. به گزارش خبرگزاری شینهوا، فردای تظاهرات بی‌سابقه مردم سئول در مقابل سفارت ژاپن که در آن کارزار تحریم کامل کالاهای ژاپنی در این کشور به طور رسمی رونمایی شد، اعلام شد که نیمی از جمعیت کره‌جنوبی به آن پیوسته‌اند. در ابتدا وزارت خارجه ژاپن با احضار سفیر کره‌جنوبی تلاش کرد از اهرم فشار دیپلماتیک استفاده کند اما زمانی که مشخص شد مقابله به مثل با جنگ تجاری‌ای که ژاپنی‌ها خود به راه انداخته‌اند تبدیل به مطالبه‌ای ملی میان کراهی‌ها شده است، توکیو به شکل آشکاری اقدام به عقب‌نشینی کرد. دیروز «جون ایواماتسو» رئیس بخش کنترل بازرگانی در وزارت اقتصاد بازرگانی و صنعت ژاپن در کنفرانسی خبری فوق‌العاده به وضوح درصدد انکار نیت کنشورش از محدودسازی صادرات مواد حساس صنایع دیجیتالی برآمد و گفت: «ممنوعیت‌های صادراتی ژاپن در ماه جاری، قطعاً هیچ تأثیری بر زنجیره تولید جهانی ندارد». این اظهارات متغلاانه مقام ژاپنی در حالی است که تازم‌مای ژاپن تسودی در تحلیلی صریحاً پیش‌بینی کرده که منقشه سیاسی و اقتصادی توکیو و سئول می‌تواند عرضه میکروتراشه‌ها و نمایشگرهای تلفن‌های هوشمند را در سطح جهان به‌خطر اندازد. ایواماتسو دیروز همچنین خواهان احیای اعتماد از سوی سئول شد. اما شاید برای این درخواست کمی دیر شده باشد، چون به نظر می‌رسد کراهی‌ها با برخورداری از حمایت قدرت‌های شرقی، بازی از پیش طراحی شده برای گرفتن جای ژاپن به عنوان قطب فناوری جهان را در خلال یک انتقام تابستانی داغ برده باشند. احتمالاً این بزرگ‌ترین غرامتی است که ژاپنی‌ها به‌خاطر جنایت‌اشان در خلال استعمار این شبه‌جزیره به مردم آن می‌پردازند. در عین حال چرخش فناوریانه کره و روی برگرداندن از ژاپن، بی‌شباهت به چرخش راهبردی تر کیه به سمت شرق و روی برگرداندن از ناتو و آمریکا نیست.

آغوش باز اردوغان برای جنگنده‌های روسی

گروه بین‌الملل: ترکیه هم به جمع خریداران جنگنده‌های روسی می‌پیوندد. جدایی ترکیه از ناتو و خروج از این پیمان نظامی، معادلات شرق و غرب را بسر هم خواهد زد و شوکی معادل فروپاشی شوروی به غرب وارد می‌کند، چرا که تمام معادلات نظامی در غرب با خروج بزرگ‌ترین ارتش ناتو از این پیمان بر هم خواهد خورد. در حال حاضر ترکیه میزبان سامانه دفاع موشکی روسی اس ۴۰۰ است که جایگزین مدل آمریکایی پاتریوت شده است. آمریکایی‌ها به نوبه خود در حال خط‌کشی جدیدی در خاورمیانه هستند و به نظر می‌رسد مناسبات چندان دوستانه‌ای هم با دولت اردوغان ندارند، چرا که دیگر متحدان آنها در خاورمیانه عموماً زیر چتر تسلیحاتی آمریکایی‌ها باقی مانده‌اند و مسائلی چون انقلاب و تغییر دولت‌ها باعث شده کشورها خود تصمیم بگیرند دیگر با آمریکایی‌ها کار نکنند اما این بار آمریکایی‌ها هم بی‌میل به قطع مناسبات‌شان با ترکیه نیستند. حالا روسیه در شرایط جدید که به دنبال گسترش نفوذ خود در فضاهایی است که آمریکا از آنها خارج می‌شود، روابط نظامی خود را با ترکیه گسترش داده است. ترکیه از فروپاشی امپراتوری عثمانی تاکنون همواره یکی از مشتربان غرب در ادوات نظامی بوده است. درباره روابط اقتصادی هم روس‌ها در خاورمیانه پیشروی خوبی کرده‌اند و به دنبال جایگزینی حوزه هژمونی تک‌قطبی آمریکا در کشورهای حوزه ناتو و ناتوی عربی هستند که این مساله هم می‌تواند به خروج تدریجی آمریکایی‌ها از منطقه منجر شود. واشنگتن می‌داند روندهای گذشته در خاورمیانه دیگر قابل تکرار نیست، به همین جهت آخرین تلاش‌های منطقه‌ای خود را برای فروش تسلیحات و تمیز دادن دوست از دشمن انجام داده است. در همین حال «الکساندر گروشکو» معاون وزیر خارجه روسیه عنوان داشت اقدام آمریکا برای حذف ترکیه از پروژه F35 در حقیقت تنبیهی است که واشنگتن علیه کشورهای مستقل در نظر می‌گیرد. دولت آمریکا روز چهارشنبه طی بیانیه‌ای رسماً اعلام کرد به دلیل خرید سامانه دفاع موشکی اس ۴۰۰ از سوی ترکیه، این کشور را از پروژه تولید جنگنده‌های F35 کنار گذاشته است. کاخ سفید در ادامه این بیانیه برای نشان دادن اینکه تصمیمش برای حذف ترکیه از پروژه F35 به روابط ۲ کشور ضربه‌ای نمی‌زند، تأکید کرده است همکاری‌های ۲ کشور در سطح گسترده‌ای ادامه خواهد یافت. این در حالی است که واکنش‌های مقامات انکارا، نشان از ناراحتی شدید آنها از تصمیم اخیر واشنگتن دارد. در همین رابطه «ساماعیل دمیر» رئیس صنایع دفاعی ترکیه‌روز پنجشنبه اعلام کرد کنار گذاشته شدن ترکیه از پروژه تولید جنگنده‌های F35 می‌تواند به افزایش ۷ تا ۸ میلیون دلاری قیمت هر فروند از این جنگنده‌ها منجر شود. دمیر یک روز پس از آنکه دولت آمریکا رسماً اعلام کرد ترکیه را از پروژه تولید جنگنده‌های F35 کنار گذاشته است، در گفت‌وگو با خبرنگاران اعلام کرد: در شرکت‌های دفاعی ترکیه باید با دشواری‌های مالی مواجه ناشی از تصمیم جدید آمریکا کنار بیایند اما این تصمیم در نهایت صنایع دفاعی ترکیه را قوی‌تر خواهد کرد.

■ سقوط سعودی

سعودی:

زمان پایان جنگ در یمن است

نماینده دائم رژیم سعودی در سازمان ملل در اظهاراتی از عقب‌نشینی آشکار ریاض از مواضع قبلی‌اش نسبت به غائله یمن بود، گفت: «زمان آن رسیده جنگ یمن پایان یابد». این در حالی است که ۴ سال پیش در آغاز تجاوز سعودی‌ها و متحدان‌شان به یمن، بن‌سلمان، وزیر جنگ وقت عربستان ادعا کرده بود ظرف چند هفته یمن اشغال می‌کند. عبدالله المعلمی که در یک نشست خبری، پس از جلسه شورای امنیت در رابطه با مساله یمن سخن می‌گفت، همچنین اعلام کرد رژیم متبوعش آماده تعامل دیپلماتیک با جمهوری اسلامی ایران است و نه در خارج آن خواستار جنگ با ایران نیست. او همچنین گفت تعامل دیپلماتیک با ایران نیازمند یک زمینه مشترک است. طبق اعتراف المعلمی نشست اخیر سران کشورهای اسلامی در مکه اگرچه با رجزخوانی‌های شاه سعودی برای جمهوری اسلامی ایران همراه بود اما از طریق برخی سران اسلامی تماس‌هایی میان تهران و ریاض برقرار شده است.

